

Svensk författningssamling

Lag om ändring i mottagandelagen (2026:999)

Utfärdad den 11 juni 2026

SFS 2026:1168

Publicerad
den 16 juni 2026

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om mottagandelagen (2026:999)

dels att 1 kap. 2, 5, 6 och 9–12 §§, 2 kap. 4, 5, 7 och 9 §§, 3 kap. 2 och 3 §§, 4 kap. 1, 3–5 och 8 §§, 5 kap. 5 §, 6 kap. 1, 3, 4, 7 och 8 §§, 10 kap. 1 § och rubrikerna närmast före 1 kap. 12 § och 6 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 6 kap. 1 a §, av följande lydelse.

1 kap.

2 § Lagen omfattar en utlänning som

1. har ansökt om internationellt skydd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1348 av den 14 maj 2024 om upprättande av ett gemensamt förfarande för internationellt skydd i unionen och om upphävande av direktiv 2013/32/EU eller flyktingförklaring enligt 5 kap. 1 b § utlänningslagen (2005:716), eller

2. har ansökt om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd enligt 21 kap. 2, 3, 4 eller 6 § utlänningslagen.

5 § En utlänning som enligt 3 § första stycket 2 har upphört att omfattas av lagen och som har återvänt till Sverige omfattas återigen av lagen om

1. utlänningen har ansökt om internationellt skydd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1348 eller uppehållstillstånd och ärendet ännu inte har avgjorts genom ett beslut som har fått laga kraft, eller

2. utlänningen har meddelats ett beslut om avvisning eller utvisning som har fått laga kraft och inte har upphört att gälla.

6 § Lagen omfattar inte en utlänning

1. som har ansökt om internationellt skydd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1348 eller nytt eller fortsatt uppehållstillstånd, om utlänningen vid tidpunkten för ansökan hade uppehållstillstånd eller uppehållsrätt och var folkbokförd i Sverige,

2. som är under 18 år och bor hos en vårdnadshavare som inte omfattas av lagen,

¹ Prop. 2025/26:262, bet. 2025/26:SfU30, rskr. 2025/26:338.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1346 av den 14 maj 2024 om normer för mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd, i den ursprungliga lydelsen.

3. som är medborgare i någon av Europeiska unionens medlemsstater, om det inte finns synnerliga skäl för att utlänningen ska omfattas av lagen,

4. som ansöker om eller har ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 eller 15 b § utlänningslagen (2005:716),

5. vars ansökan om uppehållstillstånd, internationellt skydd eller flyktingförklaring handläggs enligt lagen (2022:700) om särskild kontroll av vissa utlänningar, eller

6. som har meddelats ett beslut om inhibition av verkställigheten enligt 12 kap. 16 e § första stycket eller 17 a § första stycket utlänningslagen, om inte annat följer av 2 § lagen (2026:380) om bistånd till vissa utlänningar vid inhibition av verkställigheten.

9 § Med en *sökande av internationellt skydd* avses i denna lag en utlänning som har ansökt om internationellt skydd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1348 eller flyktingförklaring enligt 5 kap. 1 b § utlänningslagen (2005:716) och vars ansökan är under prövning.

Med en sökande av internationellt skydd avses dock inte ett ensamkommande barn, en utlänning med tillfälligt skydd eller en utlänning som har meddelats ett beslut om avvisning eller utvisning som får verkställas omedelbart.

10 § Med en *utlänning med uppehållstillstånd* avses i denna lag en utlänning som har ett uppehållstillstånd.

Med en utlänning med uppehållstillstånd avses även en utlänning, som inte är en sökande av internationellt skydd, vars ansökan om ett nytt eller fortsatt uppehållstillstånd är under prövning. Detta gäller inte om utlänningen har meddelats ett beslut om avvisning eller utvisning som får verkställas omedelbart.

Med en utlänning med uppehållstillstånd avses dock inte ett ensamkommande barn eller en utlänning med tillfälligt skydd.

11 § Med en *utlänning med avlägsnandebeslut* avses i denna lag en utlänning som har meddelats ett beslut om avvisning eller utvisning, som fått laga kraft eller som får verkställas omedelbart.

Med en utlänning med avlägsnandebeslut avses dock inte ett ensamkommande barn, en utlänning med tillfälligt skydd, en sökande av internationellt skydd eller en utlänning med uppehållstillstånd.

Allmänna bestämmelser

12 § Ett beslut om återvändande i ärenden om internationellt skydd och ett beslut om överföring enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1351 av den 14 maj 2024 om asyl- och migrationshantering, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1147 och (EU) 2021/1060 och om upphävande av förordning (EU) nr 604/2013 ska anses som ett beslut om avvisning eller utvisning vid tillämpningen av denna lag.

2 kap.

4 § Migrationsverket får anvisa en kommun att ordna boende för

1. en utlänning med tillfälligt skydd, och
2. en sökande av internationellt skydd, om tillströmningen av sökande av internationellt skydd har varit eller kan väntas bli särskilt omfattande och det är nödvändigt för att behovet av platser på asylboenden ska kunna tillgodoses.

5 § Vid fördelningen av anvisningar enligt 4 § mellan kommuner ska hänsyn tas till varje kommuns arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek, sammantagna mottagande av nyanlända och ensamkommande barn samt omfattningen av sökande av internationellt skydd som vistas i kommunen.

7 § En kommun ska lämna bistånd enligt denna lag till en utlänning med tillfälligt skydd och till ett ensamkommande barn, om utlänningen vistas i kommunen och biståndet behövs till dess att Migrationsverket tar ansvar för att bistånd lämnas.

Detsamma gäller i fråga om en sökande av internationellt skydd som vistas i kommunen om tillströmningen av sökande av internationellt skydd har varit eller kan väntas bli särskilt omfattande och Migrationsverket bedömer att bistånd behöver lämnas.

9 § En kommun ska efter anvisning av Migrationsverket ordna boende för en sökande av internationellt skydd och en utlänning med tillfälligt skydd.

I 5 § lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning finns bestämmelser om en kommuns skyldighet att efter anvisning ta emot en nyanländ för bosättning i kommunen.

Det som sägs om asylboende i denna lag gäller även när kommunen ordnar ett sådant boende som avses i första och andra styckena, så länge utlänningen omfattas av denna lag.

3 kap.

2 § Migrationsverket ska tilldela en sökande av internationellt skydd och en utlänning med avlägsnandebeslut en plats på ett asylboende.

3 § Migrationsverket får besluta att en sökande av internationellt skydd som har fyllt 16 år ska bo enbart på en viss bestämd plats, om det är nödvändigt med hänsyn till allmän ordning eller om det finns risk för att utlänningen avviker.

Vid bedömningen av om det finns risk för att utlänningen avviker ska 1 kap. 15 § utlänningslagen (2005:716) tillämpas.

Migrationsverket får besluta att en sökande vars ansökan om internationellt skydd prövas inom ramen för gränsförfarandet för asyl enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1348 under prövningen av ansökan ska bo enbart på en viss bestämd plats i närheten av Sveriges yttre gräns eller i anvisade områden inom svenskt territorium.

4 kap.

1 § En sökande av internationellt skydd och en utlänning med avlägsnandebeslut får inte lämna det län där det tilldelade asylboendet finns.

Om utlänningen inte bor på det tilldelade asylboendet av sådana skäl som anges i 6 kap. 3 § andra stycket, får utlänningen inte lämna det län där han eller hon bor.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att utöka områdena enligt första och andra styckena med en eller flera angränsande kommuner.

3 § En sökande av internationellt skydd som har fyllt 16 år och bor på det tilldelade asylboendet ska medverka vid närvarokontroll på boendet. En sökande av internationellt skydd som har meddelats ett beslut om anmälnings-skyldighet enligt 5 § behöver dock inte medverka vid sådan närvarokontroll.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om omfattningen av närvarokontrollerna.

4 § Migrationsverket ska ge en sökande av internationellt skydd tillstånd att inte medverka vid närvarokontroll, om det finns särskilda skäl.

5 § Migrationsverket får besluta att en sökande av internationellt skydd som har fyllt 16 år ska anmäla sig till verket vid en viss angiven tidpunkt eller vid vissa angivna tidpunkter för att säkerställa att beslut enligt 3 kap. 3 § följs eller om det finns risk för att den sökande avviker.

Vid bedömningen av om det finns risk för att den sökande avviker ska 1 kap. 15 § utlänningslagen (2005:716) tillämpas.

8 § En sökande av internationellt skydd som ordnar boende på egen hand ska hålla Migrationsverket underrättat om sin bostadsadress, ett telefonnummer på vilket han eller hon kan nås och, om sådan finns, sin e-postadress.

5 kap.

5 § En utlänning som har ansökt om internationellt skydd får beviljas tillträde till arbetsmarknaden genom att undantas från kravet i utlänningslagen (2005:716) på arbetstillstånd endast om utlänningsens ärende inte har avgjorts inom sex månader från det att ansökan registrerades och förutsatt att förseningen inte beror på utlänningsen.

Om en utlänning som har ansökt om internationellt skydd befinner sig i ett påskyndat prövningsförfarande i enlighet med artikel 42.1 a–f i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1348, ska utlänningsen inte beviljas tillträde till arbetsmarknaden. Om tillträde redan har beviljats ska det upphävas.

Migrationsverket avgör om förutsättningarna enligt första eller andra stycket är uppfyllda.

En utlänning som har ansökt om internationellt skydd, som är skyldig att vistas i en viss medlemsstat enligt artikel 17.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1351, och som skriftligen underrättats om ett beslut om överföring har inte rätt till tillträde till arbetsmarknaden.

6 kap.

1 § En utlänning som omfattas av denna lag har rätt till bistånd i form av dagersättning och särskilt bidrag om utlänningsen saknar inkomst eller egna tillgångar och, i tillämpliga fall, uppfyller villkoren i 1 a och 3–6 §§.

Dagersättning lämnas för den dagliga livsföringen. Särskilt bidrag lämnas för annat angeläget behov.

1 a § En utlänning som är skyldig att vistas i en viss medlemsstat enligt artikel 17.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1351 och som skriftligen underrättats om ett beslut om överföring har endast rätt till dagersättning om utlänningsen inte erbjuds plats på ett asylboende där fri kost ingår.

Särskilda villkor för sökande av internationellt skydd och utlänningar med avlägsnandebeslut

3 § En sökande av internationellt skydd och en utlänning med avlägsnandebeslut har rätt till dagersättning och särskilt bidrag endast om utlänningen bor enbart på det tilldelade asylboendet.

Första stycket gäller inte för en utlänning som

1. bor tillsammans med en medlem av den närmaste familjen som är bosatt i Sverige, eller
2. med hänsyn till sina personliga förhållanden har synnerliga skäl att inte bo på asylboende.

4 § En sökande av internationellt skydd som har fyllt 16 år har rätt till dagersättning endast om den sökande medverkar till att klarlägga sin identitet.

En utlänning med avlägsnandebeslut som har fyllt 16 år har rätt till dagersättning endast om utlänningen medverkar till åtgärder för att beslutet ska kunna verkställas.

7 § Dagersättningen får sättas ned för en utlänning som har fyllt 18 år om utlänningen försvårar utredningen i ett pågående ärende om internationellt skydd eller uppehållstillstånd genom att hålla sig undan, underlåta att samarbeta med de behöriga myndigheterna eller inte uppfylla de förfarandekrav som fastställts. Ersättningen får inte sättas ned i den del som är avsedd att täcka utgifter för utlänningens egen mathållning.

Om utlänningen efter en nedsättning av dagersättningen på nytt försvårar utredningen på sätt som anges i första stycket, får dagersättningen sättas ned helt om utlänningen erbjuds plats på ett asylboende där fri kost ingår.

8 § Dagersättningen får sättas ned helt för en utlänning under

1. två till fyra veckor om utlänningen gjort sig skyldig till allvarlig missköt-samhet på ett asylboende,
2. en vecka för varje dag som utlänningen inte följt skyldigheten att inte lämna ett begränsat område enligt 4 kap. 1 §,
3. två veckor för varje tillfälle som utlänningen inte följt sin anmälnings-skyldighet enligt 4 kap. 5 §,
4. en vecka om utlänningen för andra gången inom en månads tid inte följt anmälnings-skyldigheten enligt 4 kap. 6 §, eller
5. två veckor om utlänningen låtit bli att delta i samhällsintroduktion enligt 5 kap. 1 §.

Dagersättningen får inte sättas ned enligt första stycket 2–5 till följd av omständigheter som utlänningen inte rätt över.

10 kap.

1 § Migrationsverkets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Beslut om anvisning till en kommun att ordna boende, beslut om tilldelning av eller erbjudande om boendeplats, eller beslut om boende på en bestämd plats eller inom ett särskilt anvisat område när sökanden befinner sig i gränsförfarandet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1348, får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 2 oktober 2026.

2. En utlänning som har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige som flykting eller alternativt skyddsbehövande enligt 4 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen (2005:716) i lydelsen före den 12 juli 2026 ska vid tillämpningen av denna lag anses som en utlänning som har ansökt om internationellt skydd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1348.

På regeringens vägnar

GUNNAR STRÖMMER

Viktoria Haglund
(Justitiedepartementet)